

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą siedliskową”. Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.; zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, jeśli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności planu zadań ochronnych.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem nr 29 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 77).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, to jest ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, to jest obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, to jest jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, to jest wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny; (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
 - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;

- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych, w zakresie celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych oraz ekspertyz przyrodniczej pn.: „Ekspertyza przyrodnicza. Przegląd danych o obszarze Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 i ich aktualizacja w oparciu o wyniki monitoringu 2016-2021.” Megaderma Marek Kowalski (2021 r.). Nadmienić jednocześnie należy, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie planuje w 2024 r. podjąć działania dotyczące weryfikacji i aktualizacji planu zadań ochronnych w szerszym zakresie, tj. między innymi z uwzględnieniem aktualizacji załączników do zarządzenia wymienionych w § 2, 3 i 6 zarządzenia zmienianego. Działania w tym względzie, w tym w przede wszystkim konieczność dalszych konsultacji obejmujących zakres działań ochrony czynnej, obejmowały będą jednak szerszy horyzont czasu. Z tego względu i z uwagi na zarzuty Komisji Europejskiej zmianę załącznika nr 4 do zarządzenia uznano jako niecierpiącą zwłoki.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> (populacja zimująca)	Liczebność	Utrzymanie występowania populacji zimującej na poziomie minimum 400 osobników (stan niezadowolający – U1).	Wyniki zimowego monitoringu występowania mopka, prowadzonego w obiektach Twierdzy Modlin w latach 2010-2021 (E. Fuszara, M. Fuszara, M. Kowalski, M. Łepkowska, A. Olszewski, E. Osuchowska, A. Wierzbicka, mat. niepubl., Tabela 1), wykazują występowanie tego gatunku w pięciu obiektach włączonych do sieci Natura 2000 (z wyjątkiem Fortu XIV a Goławice) oraz w trzech obiektach proponowanych do dodania - Forcie XVI Czarnowo, Forcie II Kosewo i Forcie XIV b Goławice. W Schronie „Gen. Sowińskiego” występuje sporadycznie, w pozostałych zaś regularnie, najliczniej w Forcie XI b Strubiny (630 os. w roku 2017). Szczególnym przypadkiem jest Fort XIV a Goławice, gdzie od roku 2004 zimowanie mopeków obserwowano tylko raz, za to w liczbie 42 osobników. W Forcie II Kosewo ostatnią kontrolę wykonano w roku 2014.
		Powierzchnia zimowiska	Utrzymanie dostępnej i wykorzystywanej przez gatunek powierzchni zimowania bez zmian (Goławice, Strubiny, Schron Sowińskiego, Janówek) – stan właściwy (FV) lub zmniejszonej względem okresu referencyjnego przy liczebności na poziomie niezadowolającym (stan niezadowolający – U1).	
		Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy	Stopniowa poprawa stopnia zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy wywołanym istotną lub potencjalnie istotną presją ze strony ludzi (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	
		Dostępność wlotów dla nietoperzy	Utrzymanie drożnych wlotów, stale dostępnych w liczbie wystarczającej (stan właściwy – FV).	
		Temperatura powietrza	Utrzymanie występowania w częściach stanowisk preferowanych przez mopki temperatury na	

			poziomie od -5°C do + 4°C (stan właściwy - FV).	Spośród dostępnych w systemie Twierdzy Modlin obiektów mopki wybierają na zimowe schronienia przede wszystkim budowle betonowe, chłodniejsze na ogół od ceglanych. W każdym przypadku zimowisko musi zapewniać możliwość ukrywania się w szczelinach lub zagłębieniach ścian – w przypadku Fortu XI b Strubiny i Fortu II Kosewo
		Udział terenów zalesionych w otoczeniu zimowiska	Utrzymanie udziału terenów zalesionych w otoczeniu schronienia zbliżonego do stanu z okresu referencyjnego lub zmniejszonego nie więcej niż 10 %: Goławice, Strubiny, Dębina, Schron Sowińskiego, Janówek (stan właściwy – FV).	
		Łączność zimowiska z potencjalnymi biotopami letnimi	Utrzymanie występowania nieprzerwanych, liniowych elementów środowiska lub łączności lasu otaczającego zimowisko z innymi kompleksami leśnymi, na poziomie zbliżonym do referencyjnego - roku rozpoczęcia monitoringu (stan właściwy – FV).	zapewniają taką możliwość taką zapewniają zagłębienia, pozostałe w stropach i ścianach po zbutwiałych klockach drewnianych (w Strubinach dodatkowo luki między nie dokładnie dopasowanymi kamieniami w części stropów fortu); w Forcie V Dębina – szczeliny powstałe w wyniku rozsunęcia się poszczególnych części obiektu po jego wysadzeniu; w Forcie XVI Czarnowo – szpary pomiędzy tworzącymi sufit niektórych pomieszczeń szynami kolejowymi oraz zagłębienia po drewnianych kołkach w ścianach; w Forcie XIII Błogosławie kryjówki mopków stanowiły szczeliny pomiędzy stalowymi belkami, którymi wyłożone były stropy kojców artyleryjskich w fosie – kryjówki te niemal całkowicie zniknęły po zdewastowaniu fortu w wyniku kradzieży. Obecnie nie ma możliwości dokonania kontroli Fortu II Kosewo, z uwagi na brak zgód właścicieli obiektu. Podstawowym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony jest antropopresja (zakłócanie hibernacji nietoperzy przez odwiedzających podziemia ludzi; nieznaczny wzrost

				<p>temperatury powietrza oraz zawartości w nim dwutlenku węgla; zamieszczenie hałasem oraz światłem). Stan zachowania gatunku oceniono jako zły (U2), głównie z uwagi na silną presję ze strony ludzi. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony przedmiotu ochrony i wydają się możliwe do osiągnięcia. Stan referencyjny oznacza się jako termin rozpoczęcia obserwacji zimowisk. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu i uwarunkowania lokalne, nie jest możliwa poprawa stanu zachowania przedmiotu ochrony do stanu niezadowolającego. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.) oraz ekspertyzy przyrodniczej pn: „Ekspertyza przyrodnicza. Przegląd danych o obszarze Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 i ich aktualizacja w oparciu o wyniki monitoringu 2016-2021.” Megaderma Marek Kowalski (2021 r.), z wykorzystaniem założeń metodycznych Państwowego Monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej „PM GIOŚ”).</p>
2	1318 nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> (populacja zimująca)	Liczebność	Utrzymanie występowania populacji zimującej na poziomie minimum 6 osobników (stan właściwy – FV).	Obszar Natura 2000 znajduje się w obrębie zwartego zasięgu nocka łydkowłosego. Obiekty fortyfikacyjne Twierdzy Modlin stanowią bardzo ważne w skali krajowej miejsce zimowania tego gatunku. Wyniki zimowego monitoringu występowania nocka, prowadzonego w
		Powierzchnia zimowiska	Utrzymanie dostępnej i wykorzystywanej przez gatunek powierzchni zimowania bez zmian względem roku rozpoczęcia monitoringu (stan właściwy – FV).	

		Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy	Stopniowa poprawa stopnia zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy wywołanym istotną lub potencjalnie istotną presją ze strony ludzi (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).	<p> obiektach Twierdzy Modlin w latach 2010-2021 (E. Fuszara, M. Fuszara, M. Kowalski, M. Łepkowska, A. Olszewski, E. Osuchowska, A. Wierzbicka, mat. niepubl., Tabela 3), wykazują występowanie tego gatunku w czterech obiektach włączonych do sieci Natura 2000 Goławice (Fort XIVa) Fort XIII Błogosławie, Schron „Gen. Sowińskiego” oraz Fort IV Janówek). Z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia kontroli, nie wiadomo czy nadal gatunek zimuje w Forcie II Kosewo. Największe znaczenie dla tego gatunku mają obiekty cieplejsze, zbudowane z cegły – Schron „Gen. Sowińskiego”, gdzie obserwowano w tych latach maksymalnie 10 os., oraz Fort IV Janówek (max. 8 os.). Sporadycznie ten gatunek obserwowano w Forcie XIV a Goławice oraz w Forcie III Błogosławie. Pomimo tego, że liczby stwierdzanych w Fortach Modlińskich osobników nie są duże, to jednak obiekty te stanowią jedno z najważniejszych zimowisk nocka łydkowłosego w Polsce – rocznie, podczas ogólnopolskich liczeń zimowych, stwierdzanych jest na terenie naszego kraju w sumie zaledwie kilkadziesiąt osobników tego gatunku (Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy, mat. niepubl.). Podstawowym zagrożeniem dla utrzymania nocka łydkowłosego w obszarze Natura 2000 jest zakłócanie hibernacji tego gatunku. Stan referencyjny oznacza się jako termin rozpoczęcia obserwacji zimowisk. Stan</p>
		Dostępność wlotów dla nietoperzy	Utrzymanie drożnych wlotów, stale dostępnych w liczbie wystarczającej (stan właściwy – FV).	
		Temperatura powietrza	Utrzymanie występowania w częściach stanowisk preferowanych przez gatunek temperatury na poziomie od 4°C do 9°C (stan właściwy - FV).	
		Wilgotność powietrza	Utrzymanie występowania wilgotności powietrza na poziomie 70-100 % (stan właściwy - FV).	

				zachowania gatunku oceniono jako zły (U2), głównie z uwagi na niewystarczające zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu i uwarunkowania lokalne, nie jest możliwa poprawa stanu zachowania przedmiotu ochrony do stanu niezadawalającego. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.) oraz ekspertyzy przyrodniczej pn.: „Ekspertyza przyrodnicza. Przegląd danych o obszarze Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 i ich aktualizacja w oparciu o wyniki monitoringu 2016-2021.” Megaderma Marek Kowalski (2021 r.), z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOŚ.
3	1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> (populacja zimująca)	Liczebność	Utrzymanie występowania populacji zimującej na poziomie minimum 50 osobników (stan właściwy – FV).	Forty Modlińskie PLH140020 znajdują się na granicy zwartej zasięgu nocka dużego. Obiekty fortyfikacyjne Twierdzy Modlin stanowią ważne na skalę krajową miejsce zimowania tego gatunku. Dodatkowo, corocznie, w okresie letnim, w jednym z obiektów fortyfikacyjnych położonych w obszarze Natura 2000 – Schronie „Gen. Sowińskiego” (poterna centralna), stwierdza się występowanie kolonii rozrodczej tego gatunku. Wyniki zimowego monitoringu występowania gatunku, prowadzonego w obiektach Twierdzy Modlin w latach 2010-2021 (E. Fuszara, M. Fuszara, M. Kowalski, M. Łepkowska, A. Olszewski, E. Osuchowska, A. Wierzbička, mat. niepubl.),
		Powierzchnia zimowiska	Utrzymanie dostępnej i wykorzystywanej przez gatunek powierzchni zimowania bez zmian względem roku rozpoczęcia monitoringu (stan właściwy – FV).	
		Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy	Stopniowa poprawa stopnia zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy wywołanym istotną lub potencjalnie istotną presją ze strony ludzi (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).	
		Dostępność wlotów dla nietoperzy	Utrzymanie drożnych wlotów, stale dostępnych w liczbie wystarczającej (stan właściwy – FV).	
		Warunki mikroklimatyczne	Utrzymanie we wszystkich częściach stanowisk regularnie zajmowanych	

			przez gatunek warunków mikroklimatycznych zbliżonych do referencyjnych lub lepszych względem roku rozpoczęcia monitoringu (stan właściwy – FV).	wykazują występowanie tego gatunku w pięciu obiektach włączonych do sieci Natura 2000 (z wyłączeniem Fortu XIb Strubiny, gdzie pojedyncze osobniki notowane były we wcześniejszych latach) oraz w dwóch obiektach proponowanych do włączenia do sieci - W Forcie II Kosewo, gdzie ostatnią kontrolę wykonano w roku 2014. Największe znaczenie dla nocka dużego mają obiekty ceglane, w których nocki duże licznie zimują. Są to: obiekty znajdujące się w obszarze Natura 2000 – Schron „Gen. Sowińskiego” (max. 121 os., luty 2021 r.) oraz Fort IV Janówek (max. 11 os., ostatnio luty 2021 r.). W położonym w obszarze Natura 2000 Forcie XIVa Goławice gatunek występuje w miarę regularnie, aczkolwiek nielicznie, zaś w pozostałych obiektach zimuje sporadycznie. Kolonia rozrodcza tego gatunku liczy ok. 100-120 samic (M. Kowalski, mat. niepubl.). Stan referencyjny oznacza się jako termin rozpoczęcia obserwacji. Stan zachowania gatunku oceniono jako zły (U2), głównie z uwagi na niewystarczające zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu i uwarunkowania lokalne, nie jest możliwa poprawa stanu zachowania przedmiotu ochrony do stanu niezadawalającego. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.) oraz ekspertyzy przyrodniczej pn.:
4	1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> (populacja rozrodcza)	Liczebność	Utrzymanie występowania populacji rozrodczej na poziomie minimum 100 samic (stan właściwy – FV).	
		Struktura wiekowa	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stosunku liczby osobników młodych do osobników dorosłych (stan nieznan – XX).	
		Powierzchnia schronienia	Utrzymanie dostępnej powierzchni schronienia niepodlegającej zmianie w ciągu ostatnich 5 lat, względem roku rozpoczęcia monitoringu (stan właściwy – FV).	
		Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy	Stopniowa poprawa stopnia zabezpieczenia przed niepokojeniem nietoperzy wywołanym istotną lub potencjalnie istotną presją ze strony ludzi (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).	
		Dostępność wylotów dla nietoperzy	Utrzymanie drożnych wlotów, stale dostępnych w liczbie wystarczającej (stan właściwy – FV).	

				„Ekspertyza przyrodnicza. Przegląd danych o obszarze Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 i ich aktualizacja w oparciu o wyniki monitoringu 2016-2021.” Megaderma Marek Kowalski (2021 r.), z wykorzystaniem założeń metodycznych PM GIOŚ.
--	--	--	--	--

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.; zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190, zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 31 października 2023 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie o zasięgu krajowym (Nasz Dziennik 31 października 2023 r., Nasz Dziennik Nr 253 (7821)). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunku, dla którego ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni.

W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie zgłoszono następujące uwagi:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1	Kampinoski Park Narodowy (data doręczenia do urzędu 22 listopada 2023 r.)	<p>W nawiązaniu do Obwieszczenia WPN-II.6320.26.2023.JBR zawiadamiającego o zamiarze i przystąpieniu do opracowania zmian zarządzeń w sprawie PZO dla kilku obszarów Natura 2000, w tym dla Fortów Modlińskich PLH140020 składam wnioski o szczególne przyjrzenie się sprawie zabezpieczenia zimowiska nietoperzy w Forcie Dębina przed zmianą parametrów drogi S7 na tym odcinku. W postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 lipca 2022 (znak: WOOS-II.4222.16.2021.MC.10) w sprawie uzgodnienia przedsięwzięcia pn. Budowa drogi ekspresowej S7 na odcinku Płońsk-Czosnów, Odcinek III od węzła "Modlin" do węzła "Czosnów" przywołana jest (str. 17-19) ocena oddziaływania na środowisko, która wyklucza "znaczące negatywne oddziaływania planowanej przebudowy drogi S7 na stan ochrony przedmiotu ochrony - mopka zimującego w granicach enklawy Dębina obszaru Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020". Przekonanie to wynikało przede wszystkim z faktu, że "będąca przedmiotem rozważania droga funkcjonuje już w tym rejonie od kilkudziesięciu lat, gdzie z roku na rok rośnie liczba użytkowników ją pojazdów. Pomimo tego mopki nadal korzystają z Fortu Dębina jako swego miejsca hibernacji." Należy jednak zwrócić uwagę na dwie okoliczności, które mogą zmienić dotychczasowy stan rzeczy. Pierwszą z nich jest planowane wzniesienie ekranu akustycznego po wschodniej stronie przebudowywanej drogi na odcinku sąsiadującym z enklawą Dębina. Powstaje pytanie, jak zmieni się w tej sytuacji natężenie hałasu po stronie zachodniej, czyli tam, gdzie znajduje się Fort Dębina, skoro pojazdy w tym miejscu przejeżdżać będą przed rodzajem reflektora umieszczonego po przeciwnej stronie drogi (która w dodatku tym miejscu przebiega na nasypie, a zatem w sposób najbardziej niekorzystny z punktu widzenia zanieczyszczenia otaczających terenów hałasem) i czy wobec tego da się utrzymać w mocy znajdujące się w ocenie stwierdzenie, że "hałas pochodzący z użytkowanej drogi nie jest dlań szkodliwy, w tym zakłócający założenie kolonii zimowej oraz jej funkcjonowanie do wiosny". Jest prawdą, że zimowisko obecnie funkcjonuje pomimo hałasu pochodzącego z drogi, ale charakterystyka i natężenie owego hałasu może ulec zmianie w związku z umieszczeniem ekranu akustycznego tylko po przeciwnej stronie drogi, nie zaś po obu jej stronach. Druga okoliczność to powstanie w ramach infrastruktury towarzyszącej zbiornika wodnego z otwartym lustrem wody przy ulicy Pańskiej. Zbiorniki takie są miejscami atrakcyjnymi z punktu widzenia nietoperzy z dwóch powodów - po pierwsze, jako wodopoje i po drugie, jako miejsca żerowania tych gatunków, które polują na owady odbywające część swojego cyklu rozwojowego w wodzie, czy to zbierając ofiary z powierzchni wody, czy chwytając latające ponad jej lustrem postaci dorosłe. Ten ostatni sposób polowania stosują m.in. mopki. Istnieje zatem uzasadniona obawa, że zbiornik będzie ściągał w pobliże szosy nietoperze, np. w okresie intensywnego żerowania przed przystąpieniem do hibernacji w forcie, i wobec tego wzrośnie ryzyko ponoszenia przez nie śmierci w wyniku kolizji z</p>	<p>Uwaga odrzucona. Zagadnienia poruszone w uwadze wykraczają poza zakres zmian dokonywanych w zarządzeniu. Jak wskazano na wstępie uzasadnienia, dokonywana niniejszym zarządzeniem zmiana wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczących obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, a tym samym konieczności doprecyzowania celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Z uwagi na powyższe zmianę załącznika nr 4 do zarządzenia uznano jako niecierpiącą zwłoki. Wskazać jednocześnie należy, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie planuje w 2024 r. podjąć działania dotyczące weryfikacji i aktualizacji planu zadań ochronnych w szerszym zakresie, w tym w zakresie załącznika odnoszącego się do działań ochronnych. Kwestie wskazane w uwadze zostaną przeanalizowane na etapie planowanej, dalszej aktualizacji planu zadań ochronnych. Nadmienić jednocześnie należy, że w związku z pismem Dyrektora Kampinoskiego Parku Narodowego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w</p>

		<p>pojazdami. W przypadku zwierząt tak małych jak mopek nie jest zresztą konieczna bezpośrednia kolizja, już sam podmuch powietrza może wystarczyć do uśmiercenia nietoperza. Ryzyko to może być dodatkowo zwiększone przez obecność ekranu po przeciwnej stronie drogi. Jeśli bowiem nietoperz spróbuje przelecieć na jej drugą stronę, to napotka tam przeszkodę. Nie jest to oczywiście dla zwierzęcia latającego przeszkoda nie do pokonania, ale prawdopodobne jest (szczególnie w przypadku gatunków latających nisko, takich jak mopek), że spróbuje ją ominąć zamiast próbować od razu przelecieć górą, czyli będzie się poruszał wzdłuż drogi, wielokrotnie zwiększając zagrożenie kolizją z pojazdem. O ile zatem wiadomo, że ekrany nie stanowią stuprocentowo skutecznego zabezpieczenia dla przelatujących nietoperzy (jeśli jakiś gatunek porusza się nisko nad ziemią, to po ewentualnym przekroczeniu ekranu szybko obniża wysokość i ponad jezdnią leci już znowu na właściwej sobie, małej wysokości), to w opisywanej sytuacji obecność ekranu również po zachodniej stronie drogi S7 mogłaby przynajmniej część nietoperzy zniechęcać do pokonywania drogi "górami" zwłaszcza, że tuż obok znajduje się przejazd ulicy Pańskiej, którym również mogłyby przelecieć na drugą stronę znacznie mniej ryzykując. Należy również pamiętać o tym, że ścisłą ochroną objęte są wszystkie występujące w naszym kraju gatunki nietoperzy, nie tylko te, które są wymienione w załączniku "dyrektywy siedliskowej" UE. Zatem postawienie ekranów również po zachodniej stronie drogi S7 służyłoby nie tylko mopkowi zachodniemu, ale wszystkim gatunkom nietoperzy mających swoje siedliska w Forcie Dębina. Ponadto Park zwraca uwagę na brak ekranu akustycznego, przy realizowanym przejściu dla małych zwierząt, w pobliżu omawianego zbiornika, na wysokości obszaru podmokłego na działce ewid. nr 197/2 obręb Dębina. Przejście pod trasą stanowi połączenie przyrodnicze dla zwierząt łączące omawiany teren podmokły położony po obu stronach S7. Dodatkowo z uwagi na brak w sąsiedztwie zabudowań jest to korytarz ekologiczny łączący teren Parku z Doliną Wisły. Brak ekranu, a co za tym idzie hałas i światło dobiegające z trasy mogą działać odstraszająco na zwierzęta chcące skorzystać z przebiegającego poniżej przejścia dla zwierząt. Mając powyższe na uwadze Park wnosi, aby na omawianych odcinkach przy Forcie Dębina oraz przy przejściu dla małych zwierząt zostały wykonane ekrany akustyczne.</p>	<p>Warszawie zwrócił się z wnioskiem do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o zapoznanie się ze zgłoszonymi uwagami oraz przedstawienie możliwych do zastosowania działań i rozwiązań konstrukcyjnych we wskazanej przez Dyrektora Parku lokalizacji, zabezpieczających siedliska występowania nietoperzy, w szczególności będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020 mopka <i>Barbastella barbastellus</i>.</p>
2	<p>Towarzystwo Ochrony Przyrody (data doręczenia do urzędu 20 listopada 2023 r.)</p>	<p>Wniosek Towarzystwa Ochrony Przyrody (TOP), dotyczący wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Zarządzenia Nr 29 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Forty Modlińskie” (PLH 140020) - gdzie poddano specjalnej ochronie gatunki nietoperzy. W związku z obwieszczeniem tutaj, RDOŚ, publikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 31 października 2023 r. - o możliwości składania uwag i wniosków do projektowanych zmian wyżej wskazanych zadań ochronnych - dotyczących treści zał. 5 do Zarządzenia Nr 29 RDOŚ w Warszawie z dnia 30 grudnia 2013 r. - TOP składa wniosek o rozszerzenie przedmiotu zmian także w odniesieniu do Zał. 6 w tym Zarządzeniu nt. „Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich</p>	<p>Uwaga odrzucona. Zagadnienia poruszone w uwadze wykraczają poza zakres zmian dokonywanych w zarządzeniu. Jak wskazano na wstępie uzasadnienia, dokonywana niniejszym zarządzeniem zmiana wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179,</p>

	<p><u>wykonanie i obszarów ich wdrażania</u>". Zmiana ta powinna polegać na wskazaniu wykonania przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (Oddział w Warszawie) na odcinku rozbudowywanej drogi S-7 (w miejscowości Dębina), przebiegającym w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru „Forty Modlińskie”, OBUSTRONNEGO umieszczenia wysokich ekranów akustycznych, zaplanowanych aktualnie tylko po jednej stronie tej trasy szybkiego ruchu, która może, w szczególności po jej rozbudowie - niekorzystnie oddziaływać na populację chronionych gatunków nietoperzy, zamieszkujących pobliski Fort „Dębina”. Uzasadniając wprowadzenie tej zmiany w trakcie procedowanych aktualnie zmian wyłącznie załącznika nr 5 omawianego zarządzenia jest, zdaniem TOP, w pełni zgodne z poniższym stanowiskiem specjalisty - zawodowego chiropterologa, dr Macieja Fuszary, świetnie znającego ten obszar Natura 2000, zamieszkujące ten obszar nietoperze i zagrożenia dla ich bytu - zarówno aktualne, jak i potencjalne. Uzyskane na prośbę TOP - stanowisko tej osoby, wraz z jego uzasadnieniem - Towarzystwo przytacza poniżej: „ W postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22. lipca 2022 (znak: WOOŚ-II.4222.16.2021.MC.10) w sprawie uzgodnienia przedsięwzięcia pn. Budowa drogi ekspresowej 57 na odcinku Płońsk-Czosnów, Odcinek III od węzła "Modlin" do węzła "Czosnów" przywołana jest (str. 17.- 19.) ocena oddziaływania na środowisko, która wyklucza "znaczące negatywne oddziaływania planowanej przebudowy drogi S7 na stan ochrony przedmiotu ochrony - mopka zimującego w granicach enklawy Dębina obszaru Natura 2000 Forty Modlińskie PLH140020". Przekonanie to wynika przede wszystkim z faktu, że "będąca przedmiotem rozważania droga funkcjonuje już w tym rejonie od kilkudziesięciu lat, gdzie z roku narok rośnie liczba użytkowników ją pojazdów.(sic) Pomimo tego mopki nadal korzystają z Fortu Dębina jako swego miejsca hibernacji." Należy jednak zwrócić uwagę na dwie okoliczności, które mogą zmienić dotychczasowy stan rzeczy. Pierwszą jest z nich jest planowane wzniesienie ekranu akustycznego po wschodniej stronie przebudowywanej drogi na odcinku sąsiadującym z enklawą Dębina. Powstaje pytanie, jak zmieni się w tej sytuacji natężenie hałasu po stronie zachodniej, czyli tam, gdzie znajduje się Fort Dębina, skoro pojazdy w tym miejscu przejeżdżać będą przed rodzajem reflektora umieszczonego po przeciwnej stronie drogi (która w dodatku tym miejscu przebiega na nasypie, a zatem w sposób najbardziej niekorzystny z punktu widzenia zanieczyszczenia otaczających terenów hałasem) i czy wobec tego da się utrzymać w mocy znajdujące się w ocenie stwierdzenie, że "hałas pochodzący z użytkowanej drogi nie jest dlań szkodliwy, w tym zakłócający założenie kolonii zimowej oraz jej funkcjonowanie do wiosny". Jest prawdą, że zimowisko obecnie funkcjonuje pomimo hałasu pochodzącego z drogi, ale charakterystyka i natężenie owego hałasu może ulec zmianie w związku z umieszczeniem ekranu akustycznego tylko po przeciwnej stronie drogi, nie zaś po obu jej stronach. Druga okoliczność to powstanie w ramach infrastruktury towarzyszącej zbiornika wodnego z otwartym lustrem wody przy ulicy Pańskiej. Zbiorniki takie są miejscami atrakcyjnymi z punktu widzenia nietoperzy z dwóch powodów - po pierwsze, jako wodopoje i po drugie, jako</p>	<p>dotyczących obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, a tym samym konieczności doprecyzowania celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Z uwagi na powyższe zmianę załącznika nr 4 do zarządzenia uznano jako niecierpiącą zwłoki. Wskazać jednocześnie należy, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie planuje w 2024 r. podjąć działania dotyczące weryfikacji i aktualizacji planu zadań ochronnych w szerszym zakresie, w tym w zakresie załącznika odnoszącego się do działań ochronnych. Kwestie wskazane w uwadze zostaną przeanalizowane na etapie planowanej, dalszej aktualizacji planu zadań ochronnych. Nadmienić jednocześnie należy, że w związku z pismem Towarzystwa Ochrony Przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zwrócił się z wnioskiem do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o zapoznanie się ze zgłoszonymi uwagami oraz przedstawienie możliwych do zastosowania działań i rozwiązań konstrukcyjnych we wskazanej przez Towarzystwo lokalizacji, zabezpieczających siedliska występowania nietoperzy, w szczególności będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Forty</p>
--	---	---

	<p>miejsca żerowania tych gatunków, które polują na owady odbywające część swojego cyklu rozwojowego w wodzie, czy to zbierając ofiary z powierzchni wody, czy chwytając latające ponad jej lustrem postaci dorosłe. Ten ostatni sposób polowania stosują m.in. również mopki. Istnieje zatem uzasadniona obawa, że zbiornik będzie ściągał w pobliże szosy nietoperze - np. w okresie intensywnego żerowania przed przystąpieniem do hibernacji w forcie - i wobec tego wzrośnie ryzyko ponoszenia przez nie śmierci w wyniku kolizji z pojazdami (w przypadku zwierząt tak małych jak mopek nie jest zresztą konieczna bezpośrednia kolizja, już sam podmuch powietrza może wystarczyć do uśmiercenia nietoperza). Ryzyko to może być dodatkowo zwiększone przez obecność ekranu po przeciwnej stronie drogi - jeśli bowiem nietoperz spróbuje przelecieć na jej drugą stronę, to napotka tam przeszkodę. Nie jest to oczywiście dla zwierzęcia latającego przeszkoda nie do pokonania, ale prawdopodobne jest (szczególnie w przypadku gatunków latających nisko, takich jak mopek), że spróbuje ją ominąć zamiast próbować od razu przelecieć górą - a skoro tak, to będzie się poruszał wzdłuż drogi, wielokrotnie zwiększając szanse na kolizję z pojazdem. O ile zatem wiadomo, że ekrany nie stanowią stuprocentowo skutecznego zabezpieczenia dla przelatujących nietoperzy (jeśli jakiś gatunek porusza się nisko nad ziemią, to po ewentualnym przekroczeniu ekranu szybko obniża wysokość i ponad jezdnią leci już znowu na właściwej sobie, małej wysokości), to w opisywanej sytuacji obecność ekranu również po zachodniej stronie drogi S7 mogłaby przynajmniej część nietoperzy zniechęcać do pokonywania drogi "górami" - zwłaszcza, że tuż obok znajduje się przejazd ulicy Pańskiej, którym również mogłyby przelecieć na drugą stronę (znacznie mniej ryzykując). Należy również pamiętać o tym, że ścisłą ochroną objęte są wszystkie występujące w naszym kraju gatunki nietoperzy, nie tylko te, które są wymienione w załączniku "dyrektywy siedliskowej" UE". Z powyższego wynika, że instalacji ekranów dźwiękochłonnych po obu stronach drogi S-7 w okolicy obszaru sieci Natura 2000 „Forty Modlińskie” (w szczególności - w sąsiedztwie położonego blisko tej drogi Fortu „Dębina”) - nie można traktować wyłącznie w kategoriach ochrony przed hałasem, polegającej na utrzymaniu dopuszczalnych poziomu hałasu, lecz kwestia ta powinna być rozpatrzona szerzej. Takim koniecznym, szerszym spojrzeniem, jest z całą pewnością - wzięcie pod uwagę opisaną powyżej roli tych ekranów w minimalizacji różnorodnych negatywnych oddziaływań na populację chronionych prawem wspólnotowym nietoperzy. Z drugiej zaś strony - wprowadzenie postulowanej przez TOP zmiany w załączniku 6 do omawianych zadań ochronnych, pozwoli na wdrożenie przez GDDKiA (Oddział w Warszawie) słusznej i szeroko uzasadnionej merytorycznie niniejszej propozycji TOP.</p>	<p>Modlińskie PLH140020 mopka <i>Barbastella barbastellus</i>.</p>
--	--	--

Nadmienić jednocześnie należy, że zgodnie z § 121 ust. 3, w związku z art. 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), podstawę prawną wydania rozporządzenia wyraża się zwrotem: "Na podstawie art. ... ustawy (tytuł ustawy z oznaczeniem dziennika urzędowego, w którym została ogłoszona ta ustawa i jej zmiany albo ostatni tekst jednolity i jego zmiany ogłoszone do dnia wydania rozporządzenia) zarządza się, co następuje:" Istota ogłoszenia została uregulowana w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Zgodnie z art. 7 ww. ustawy akty normatywne wydawane na podstawie ustaw można ogłaszać w okresie od dnia ogłoszenia danej ustawy, a przed dniem jej wejścia w życie - akt taki nie może wejść w życie wcześniej niż ustawa. Do aktów prawnych wydawanych na podstawie ustaw należą zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie mające walor aktów prawa powszechnie obowiązującego. Wskazana podstawa normatywna wyraźnie odróżnia okres ogłoszenia od czasu wejścia w życie odnośnie ustawy kompetencyjnej. W powyższej regulacji widać rozróżnienie pomiędzy ogłoszeniem aktu prawnego a jego wejściem w życie – po okresie *vacatio legis*. Z powyższej regulacji wynika, że nie można utożsamiać daty ogłoszenia z datą zrealizowania okresu *vacatio legis*. Wskazuje na to orzecznictwo sądowno-administracyjne podnoszące, że dopuszcza się przy stanowieniu aktów normatywnych uwzględnienie treści przepisu, który ma wejść w życie w terminie późniejszym i czasie podejmowania aktu jeszcze nie obowiązujący (choć wcześniej został ogłoszony) – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 12 września 2013 r. sygn. akt I SA/Ol 508/13. Mając powyższe na uwadze w przywołanej podstawie prawnej zarządzenia, nie podaje się zmiany ustawy o ochronie przyrody, która została ogłoszona w 2022 r. (Dz. U. poz. 2375) i weszła w życie 1 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-IV.0521.1.4.2024.PK z dnia 15 stycznia 2024 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.; zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w odniesieniu do granic obszaru.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Forty Modlińskie PLH140020. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.